

המשבר החמור בממשלה כגזל חילוקי-הדעות החריפים על בעיות בטחון ומדיניות-חוץ לא יחוסל במהרה המאבק בין בני גני ושרת יחריף, אולם לא יגרם למשבר פורמלי או להתפטרות בני גני.

במקום זה ינסה בני גני לגייס את דעת-הקהל לצדו, יעשה מאמץ גדול לעורר תגובות אוהדות לעמדתו בעתונים הבלתי-תלויים. לצורך זה משפדים מקורביו במיוחד עורכי עיתוני-הערב, דבר שכבר מצא לו הד במאמרים מסויימים, שנכתבו בהשראתם הישירה של אישים צעירים מסויימים במחנה האקטיביסטי.

עזרה בלתי-צפויה תבוא מאמריקה: השבועון "טיים" יקדיש כאחד הגליונות הקרובים את השער שלו לבני גני, זו הפעם הראשונה מאז מלחמת-העצמאות. אחרי שהקדיש לא מכבר כתבת-שער אוהדת מאד לגמאל עבד אל-נאצר.

לעומת זאת קשה להניח כי בני גני יצליח לכבוש את רוב העסקנים של מפא"י. וועדת-הבטחון של המפלגה הסתייגה בהריפות רבה מן הפעולות האחרונות. פויסה רק בקושי, במצב זה גברו הסיכויים כי בני גוריון יזדקק לעזרת פנחס לבון, אותו הפקיר בשעתו כדי לחזור משדה-בוקר.

לא רק סמכויות שר-הבטחון גורמות לסיכסוכים בין בני גוריון וחבריו בממשלה. בקרוב עשוי להתפתח סיכסוך חריף בינו לבין שרי מפ"ם ואחדות-העבודה בקשר עם צמיצום הממשלה-הצנאי, דבר שבי גני עווננו מתנגד לו בחריפות.

אין לחשוש להתקפות הפיזיאליות משטח הירדן בעתיד הקרוב. ההתקפות בחודש שעבר בוצעו על-ידי סוכנים מצריים. היו רק חלק מניסיון מצרי להשתלט על ענייני הירדן מבפנים. הבריטים הפעילו את הלגיון הערבי נגד הפיזיאלין ברגע שנוכחו לדעת שאלה פועלים נגד בריטניה. טילדקו של סגן מפקד הלגיון, עבד אל-קאדר אל-ג'ונדי, היה חלק מהסמטיות-הירי של בריטי זה. שכתוצאה ממנו הופסקו גם הפעולות נגד ישראל.

נראה עתה כי במקרה של מלחמה תגן מצריים על רצועת-עזה. אחרי הפעולות האחרונות הגביר המטה המצרי את כוחותיו ברצועה, המגיעים עתה, לפי מקורות זרים, לתשעה גדודים רגליים וכוח מסויי. יחי"ד זה שניה, בעלת כוח דומה חונה בטיני, כדי לחסום את הדרך בפני התקדמות אפשרית של צה"ל, ורק יחידה אחת נשארה במצריים עצמה.

הסכנה האמיתית הצפויה לישראל ב-מקרה של מלחמה עם מצריים תהיה אווירית, מלבד מסוסי-הקרב מסוג מיג, שחשיבותם תהיה מועטה, קיבלה מצריים גם משלוח ראשון של מפציצים טילוניים מסוג איל-28, שמספרם יגיע ל-20, יהוו סכנה חמורה לערי ישראל.

סכנה אחרת, פחות ברורה, צפויה כיב. בעוד שמקורות מצריים מפקקים בכונת הסובייטים לספק צוללות למצריים, מאחר שהופעתן ביים התיכון, אפילו תחת דגל מצרי, תהווה פרובוקציה חמורה לצי האמריקאי, הרי מקורות אחרים טוענים כי המצרים עלולים לקבל תוך השנה הבאה שש עד שמונה צוללות סובייטיות.

בעוד הציונים-הכלליים דנים בהצעה ל-התאחד עם תנועת החרות, הם החלו מפרט-מים גם עם הפרוגרסיבים, מתוך כוונה דומה. יוזם הרעיון לפתוח במשאומתן לאיחוד כזה הוא ח"כ יוסף סרלין.

איחוד אחר הנשקל ברצינות: שידוך בין מפא"י ואחדות-העבודה. ייתכן כי משאומתן לצורך זה יתנהל במחצית הראשונה של 1956, אחרי שהקרקע תוכשר על-ידי סידרת-המאמרים של מנהיג אחדות-העבודה יצחק סבנקין מזה, ושל כמה מראשי מפא"י מזה.

אחרי שלשון מדיניות החוץ הישראלית כבירות המערב יסתער משרד-החוץ על בירותיהן של אסיה, בעיקר על רנגון וניו-דלהי, בירת בורמה והודו. התפקיד יוסל על שליחים חשובים מאד של משרד-החוץ.

אורחים בלתי-קרואים עזולים לבקר בימים הקרובים. חזילות-ביקורת של מס'ההכנסה יעברו מבית לבית, יסרקו משתמטים.

אם תחליט לצאת לחופשה בחודשים הקרובים, תוכל ליהנות ממחירים מוזלים בבתי-המלון המפוארים ביותר. כתוצאה מהירידה בענף התיירות, ריקים רוב בתי-המלון, מוכנים לקבל אורחים במחירים נמוכים מן המקובל.

עיריית תל-אביב תשמש נושא לדיון סוער בכנסת. ח"כ הצ"כ ישראל רוקח, לשעבר ראש-העירייה, וח"כ חרות יוסף שופמן עומדים להתקיף בחריפות את עמדת משרד-הפנים נגד העירייה הימנית.

בקרב תוכל ליהנות מסרטים שאינם מקוצצים ומצונז-רים באופן דראסטי. המועצה לביקורת סרטים עומדת להנהיג שורה של הקלות בהצגת קטעים שעד כה נפסלו על ידה, תגדיל לעומת זאת את מספר הסרטים שהצגתם תורשה רק למבוגרים.

שליחי הסוכנות במארוקו ובטוניסיה יצטרפו לארוז את הפציהם. בקרוב יסגרו הממשלות החדשות בשתי ארצות אלה, הנהנות עתה ממימשל עצמי, את משרדי הסוכנות, יבקשו את שליחי ישראל לחזור הביתה.

העם

חמש-שש

הספרות חמש-שש היו מחמאה גדולה כי זירגון של חילי תשי"ח. הן ציינו את הדרגה הגבוהה ביותר של קליטה אלחוטאית (עוצמת הקול דרגה חמש, צלילות קליטה דרגה חמש).

משך 52 השבועות האחרונים קישטו שתי הספרות כל תאריך, בסך הכל היתה זאת שנה טובה, שהיתה ראוייה לשתי ספרות הקסם. המצב הבינלאומי התבהר, המלחמה העולמית התרחקה. אם בישראל התקדר ה"אופק, לא היתה זאת אשמתה של השנה חמש-שש: המדינה רק קצרה את קציר ה"שגיאות, ההיסוסים וההתחמקויות של השנים הקודמות.

החל מהשבוע הבא יצטרפו אורחי ישראל להוסיף למכתביהם, המחאותיהם ושטרותיהם את הספרות חמש-שש למשך 366 יום. כי שנת 1956 תחיה שנה מעוברת, תכלול את יום ה'29 בפברואר.

לפי כל הסימנים תהיה השנה המעוברת גם שנה הרת-גורל למדינה.

דויד ריזאן האלוף הפך לקפטן

הממשלה

הדיון ימשך

ההודעה היתה קצרה: "הממשלה דנה את מול בשתי ישיבותיה בבעיות בטחון ומדיניות-חוץ של המדינה... הדיון יימשך ביום הראשון הבא". אולם מאחורי מלים סתמיות אלה הת-חבא המשבר הממשלתי החמור ביותר מאז הבחירות.

הגפרור שהדליק את המדורה היה שר-החוץ, משה שרת, שחזר מאמריקה מרוגז על בן-גוריון. דבריו היו הד למורת-הרוח הרבה של אבא אבן וחבריו, שנחלו במועצת הבטי-חון הבוסה חמורה בענין פעולת הצפון. ה"סיבה היתה חוסר כל פעולה מוקדמת להכ-שרת דעת-הקהל העולמית בקשר לשייט על

השנה הנוצרית, המותאמת למהלך ה"שמש, מצריכה את הוספת היום ה'366 אחת לארבע שנים, מאחר שכדור הארץ מסתובב מסביב לחמה ב'365 יום ורבע, בערך. השנה העברית, המבוססת על מהלך הירח, מצריכה לעומת זאת הוספת חודש שלם (ארב ב') כל כמה שנים, כדי להתאים פחות או יותר לעו-נות השנה. הלוח המוסלמי לעומת זאת אינו מכיל בכלל בשנה המעוברת, כך שראש ה"שנה יכול לחול בחורף או בקיץ, בלי כל התחשבות בעונות.

הכנרת. פעולה זו לא היתה אפשרית כי לאבא אבן, ממש כמו למשה שרת עצמו, לא היה כל מושג על הפעולה העומדת ל-היערך.

לא פחות רגזו שאר השרים, כשנוכחו ל-דעת כי הצעת-השלום הישראלית, ש"גזולה" בחשיגטון אחרי צאת שרת (העולם הזה 948) הוכנה מראש על-ידי בן-גוריון ושרת, בלי יודעת כל שאר השרים.

תגמול מיידי. סערות-הרוחות לא נגרמה על-ידי חילוקי-דעות לגבי הקו היסודי של המדינה. כל השרים, ביניהם גם שני שרי מפ"ם, הסכימו שאם ישראל לא תקבל כמור-יות רציניות של נשק, ואם לא יחול שינוי אחר לטובתה תוך חודשיים-שלושה, תצטרך המדינה ליטול את גורלה בידה.

אולם הדעות נחלקו באופן קיצוני לגבי הערכת הסיכויים לשיפור המצב המדיני בעתיד הקרוב, בלי צורך בהפעלת הנשק. משה שרת חזר מאמריקה, "אופטימי", האמין גם בכוחה של היהדות האמריקאית לשנות את קו ממשלתה. על כן הוא מתנגד לפי-שעה, לכל מיבצע-תגמול. בנאום נחלק בקיר האטום של העמדה הבנגוריונית, הדורשת תג-מול מיידי בכל מקרה של פגיעה במדינה.

שרים ופטפטנים. בויכוח החריף לא גילה בן-גוריון טאקט רב, התייחס לחבריו בזלזול גמור. הישיבה כמעט התפוצצה כא-שר רמו ראש-הממשלה שאינו יכול לגלות סו-דות חשובים לחבריו בממשלה, מאחר שאלה פטפטנים, מוסרים מיד את כל הידוע להם לעסקנים ולעיתונאים. מלבד זאת, הרי פעו-לת-הכנרת אושרה על-ידי שר-החוץ. שהרי בהעדרם של שרת וגולדה מאירסון, היה בי. גני. עצמו שר-החוץ בפועל. הוא התייעץ עם עצמו.

כששככה סערה אחת, פרצה סערה שנייה. כי גני. טען שכשר-הבטחון אינו זקוק כלל לאישור ממשלתו למיבצעים, כל עוד אלה מתאימים לקהי-היסוד של המדינה. ליגלג שר-הבטחון: "בקחי-היסוד הוטל על הממ-שלה לדאוג לבריאות העם, האם צריך שר-הבריאות ישראל בריולי לקבל אישור מיוחד מן הממשלה כדי להוסיף מיטה בבית-חולים?" מצביה-הרוח האנטר-בן-גוריוני השתקפ בנאים אחרי נאום. לצדו שרת התייצבו לא רק שני שרי מפ"ם, פנחס רוזן, משה שפירא ו-יוסף בורג (בהסתייגות מסויימת), אלא גם שרי מפא"י פרץ נפתלי וזלמן ארן. עם בי. גני. נשארו רק פנחס ספיר, בכור שטרית וקדיש לוני. להפתעת הכל, לא הצטרפו שרי אחדות-העבודה לצד בי. גני. נשארו מתונים ונייטרליים.

אולם בי. גני. נשאר תקיף בדעתו, הכריז בפירוש שלא ישנה את עמדתו. "אתם יכו-לים להסיק את המסקנות!" זרק לעומת חבריו, אך גם הוא ידע שנחל מפלה. "סיבון זה יספיק לו לשנה שלמה!" חייך אחד ה"שרים.

עתונות

עתונאים ואמהות שכולות

השבוע התחבטו עתונאים רבים בישראל בשאלה עדינה אך חשובה: מהי הצורה ה"בכונה למתוח ביקורת על פעולות צבאיות?

המאמרים החריפים של הארץ ועל המשמ-נגד מיבצע כינרת עוררו מורת-רוח רחבה. טענו השוללים: מה ירגישו חיללים שהש-תתפו בפעולה, או האמהות השכולות, בקר-אם את המאמרים הקובעים שהפעולה היתה ביותרת, ואפילו מוזיקה?

לעומת זאת היה צדק מה גם בפי כותבי המאמרים. גם עורך הארץ וגם עורך עו-ל המשמר שייכים בכנסת לסיציות המשתלשלות בקואליציה. בעיני הציבור חלה האחזיות ל-מעשי הממשלה גם עליהם. אם לא יסתייגו בקול רם, תתקבל שיתקתם כהסכמה.

אם כעסו אנשי מפ"ם והפרוגרסיביים על כך שלא נמסרה להם מראש הודעה על הפעו-לה היתה בפי שרי מפא"י תשובה פשוטה ומשכנעת: יושבים בצמרת כמה מפלגות קואליציוניות, ואולי גם בממשלה, אנשים ה"יודעים כפטפטנים. אי-אפשר היה לסטור להם סוד בו תלויים חיי אדם.

בפולמוס הכללי, שרק חלקו היה גלוי, היה ברור רק דבר אחד: המוקרטיה היש-

גולדה מאירסון, התומכת בקו בי. גני. שווה באמריקה.